

MAQ-16070401043000 Seat No. _____
B. R. S. (CBCS) (Sem. IV) Examination
March / April - 2018
Rural Extension : Core - 12
(સામુદાયિક વિકાસ) (New Course)

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ સામુદાયિક વિકાસ કાર્યકરની ભૂમિકા વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૫
- અથવા**
- ૧ ભારતીય ગ્રામ રચના વિશે સમજાવી ગ્રામ વ્યવસ્થાના પ્રકાર જણાવો. ૧૫
- ૨ સામુદાયિક વિકાસની વ્યાખ્યાઓ આપી, તેનો વિગતે પરિચય આપો. ૧૫
- અથવા**
- ૨ સામુદાયિક વિકાસની પ્રક્રિયા વિશે સમજાવો. ૧૫
- ૩ કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૧૫
- (૧) સમુદાયમાં સંગઠનની અસર જણાવો.
- (૨) સામુદાયિક વિકાસની મર્યાદા જણાવો.
- (૩) સમુદાય સાથે કઈ રીતે સંબંધો બાંધવા તે જણાવો.
- (૪) જમીનદારી પ્રથા વિશે જણાવો.
- (૫) અર્ધવિકસિત સમાજનો પરિચય આપો.

૪ ભારતીય ગ્રામ જીવન વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૫

અથવા

૪ સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમનું તત્વજ્ઞાન વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૫

૫ સામુદાયિક વિકાસ પ્રક્રિયા વિશે વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૦

અથવા

૫ સામુદાયિક વિકાસ ટૂંકનોંધ સમજાવો. ૧૦
